

נגזרת של פונקצית מנה

$$\left(\frac{1}{x}\right)' = -\frac{1}{x^2}$$

א. מצב פשוט

$$\left(\frac{a}{x}\right)' = -\frac{a}{x^2}$$

ב. מצב אחר

$$\left(\frac{f}{g}\right)' = \frac{f' \cdot g - f \cdot g'}{g^2}$$

$$\frac{(v_2)'(v_1) - (v_1)'(v_2)}{(v_1 v_2)^2}$$

$$\left(\frac{3}{9-5x}\right)' = \frac{0 \cdot (9-5x) - 3 \cdot (-5)}{(9-5x)^2} = \frac{15}{(9-5x)^2}$$

דוגמא 1:

$$\left(\frac{5x}{x^2+2}\right)' = \frac{5 \cdot (x^2+2) - 5x \cdot (2x)}{(x^2+2)^2} = \frac{5x^2+10-10x^2}{(x^2+2)^2} = \frac{10-5x^2}{(x^2+2)^2}$$

דוגמא 2:

דוגמא 3

$$\begin{aligned} \left(\frac{3x^2-4x+6}{9-x}\right)' &= \frac{(6x-4)(9-x) - (3x^2-4x+6)(-1)}{(9-x)^2} = \frac{54x(-6x^3) - 36 + 4x \cdot (+3x^2) - 4x + 6}{(9-x)^2} \\ &= \frac{-3x^2 + 54x - 30}{(9-x)^2} \end{aligned}$$

גזור את הפונקציות הבאות :

$y = \frac{5}{x}$ .3	$y = \frac{7}{x}$ .2	$y = \frac{1}{x}$ .1
$y = 8 + \frac{1}{x}$ .6	$y = -\frac{4}{x}$ .5	$y = -\frac{3}{x}$ .4
$y = x^3 - \frac{3}{x}$ .9	$y = 5x - \frac{4}{x}$ .8	$y = x^2 + \frac{5}{x}$ .7
$y = \frac{3}{x} - \frac{x}{3}$ .12	$y = \frac{x}{5} + \frac{5}{x}$ .11	$y = \frac{8}{x} - \frac{1}{8}$ .10
$y = -\frac{1}{7x}$ .15	$y = \frac{1}{3x}$ .14	$y = \frac{4}{x} - \frac{x^2}{6}$ .13
$y = 2x + \frac{1}{2x}$ .18	$y = -\frac{5}{9x}$ .17	$y = \frac{3}{5x}$ .16

- תשובות:** .1 $-\frac{1}{x^2}$ .2 $-\frac{7}{x^2}$ .3 $-\frac{5}{x^2}$ .4 $-\frac{3}{x^2}$ .5 $-\frac{4}{x^2}$ .6 $-\frac{1}{x^2}$ .7 $2x - \frac{5}{x^2}$ .8 $5 + \frac{4}{x^2}$ .9 $3x^2 + \frac{3}{x^2}$ .10 $-\frac{8}{x^2}$ .11 $\frac{1}{5} - \frac{5}{x^2}$ .12 $-\frac{3}{x^2} - \frac{1}{3}$ .13 $-\frac{4}{x^2} - \frac{x}{3}$ .14 $-\frac{1}{3x^2}$ .15 $\frac{1}{7x^2}$ .16 $-\frac{3}{5x^2}$ .17 $\frac{5}{9x^2}$ .18 $2 - \frac{1}{2x^2}$

תרגילים

גזור את הפונקציות הבאות:

1. $y = \frac{x+1}{x}$ 2. $y = \frac{7x-6}{x}$ 3. $y = \frac{-8x+3}{x}$
 4. $y = \frac{x^2+1}{x}$ 5. $y = \frac{2x^2-8}{x}$ 6. $y = \frac{x^3+3}{x}$
 7. $y = \frac{x^2-7x+3}{x}$ 8. $y = \frac{x^3-5x^2+4}{x}$ 9. $y = \frac{3x^2+5x-7}{2x}$
 10. $y = x + \frac{x+6}{x}$ 11. $y = 3x + \frac{5x-3}{x}$ 12. $y = x^2 - \frac{3x-5}{x}$

- תשובות:** 1. $-\frac{1}{x^2}$ 2. $\frac{6}{x^2}$ 3. $-\frac{3}{x^2}$ 4. $1 - \frac{1}{x^2}$ 5. $2 + \frac{8}{x^2}$ 6. $2x - \frac{3}{x^2}$
 7. $1 - \frac{3}{x^2}$ 8. $2x - 5 - \frac{4}{x^2}$ 9. $\frac{3}{2} + \frac{7}{2x^2}$ 10. $1 - \frac{6}{x^2}$ 11. $3 + \frac{3}{x^2}$ 12. $2x - \frac{5}{x^2}$

תרגילים

גזור את הפונקציות הבאות:

1. $y = \frac{1}{x^2}$ 2. $y = \frac{2}{x^4}$ 3. $y = \frac{1}{x^5} + 6$
 4. $y = \frac{-3}{x^6} + 2$ 5. $y = \frac{1}{2x^3}$ 6. $y = -\frac{1}{3x^4} + 8$

- תשובות:** 1. $-\frac{2}{x^3}$ 2. $-\frac{8}{x^5}$ 3. $-\frac{5}{x^6}$ 4. $\frac{18}{x^7}$ 5. $-\frac{3}{2x^4}$ 6. $\frac{4}{3x^5}$

גזור את הפונקציות הבאות :

- $y = \frac{2x+3}{x}$ .3 $y = \frac{5x-3}{2x+7}$ .2 $y = \frac{2x}{x+4}$ .1 (▶)
- $y = \frac{x^2+x+16}{x}$ .6 $y = \frac{x^2}{x+2}$ .5 $y = \frac{3x-1}{6-x}$ .4
- $y = \frac{6x}{x^2+1}$ .9 $y = \frac{6}{x^2-9}$ .8 $y = \frac{5}{x}$ .7 (▶)
- $y = \frac{7x-3}{x^2+3x+6}$ .12 $y = \frac{1}{x^2-3x+2}$ .11 $y = \frac{2x}{x^2-x-6}$ .10
- $y = 3 + \frac{2x+1}{x-2}$ .15 (▶) $y = \frac{3x^2-7x+8}{2x^2+6x-7}$ .14 $y = \frac{x^2-x+1}{x^2-x-1}$ .13 (▶)
- $y = \frac{(x-2)^3}{x}$ .18 (▶) $y = 8 - \frac{x^2}{x-6}$ .17 $y = \frac{1}{x+5} + \frac{1}{x-5}$ .16
- $y = \left(\frac{x-7}{x-3}\right)^6$ .21 (▶) $y = \frac{(2x+7)^4}{(5-3x)^{10}}$ .20 $y = \frac{x^2}{(x+1)^4}$ .19

- תשובות:** .1 $\frac{8}{(x+4)^2}$ .2 $\frac{41}{(2x+7)^2}$ .3 $-\frac{3}{x^2}$ .4 $\frac{17}{(6-x)^2}$ .5 $\frac{x^2+4x}{(x+2)^2}$
- .6 $\frac{x^2-16}{x^2}$ .7 $-\frac{5}{x^2}$ .8 $\frac{-12x}{(x^2-9)^2}$ .9 $\frac{-6x^2+6}{(x^2+1)^2}$ .10 $\frac{-2x^2-12}{(x^2-x-6)^2}$
- .11 $\frac{-2x+3}{(x^2-3x+2)^2}$ .12 $\frac{-7x^2+6x+51}{(x^2+3x+6)^2}$ .13 $\frac{-4x+2}{(x^2-x-1)^2}$ .14 $\frac{32x^2-74x+1}{(2x^2+6x-7)^2}$
- .15 $\frac{-5}{(x-2)^2}$ .16 $\frac{-1}{(x+5)^2} - \frac{1}{(x-5)^2}$ או $\frac{-2x^2-50}{(x^2-25)^2}$ .17 $\frac{-x^2+12x}{(x-6)^2}$
- .18 $\frac{(2x+2)(x-2)^2}{x^2}$ .19 $\frac{-2x^2+2x}{(x+1)^5}$ .20 $\frac{2(18x+125)(2x+7)^3}{(5-3x)^{11}}$ .21 $\frac{24(x-7)^5}{(x-3)^7}$